

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **S. P.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 5. 2013, č. j. CPR-14942-2/ČJ-2012-930310-V217, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 11. 2013, č. j. 1 A 39/2013-54,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Průběh řízení

Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie, uložila žalobci svým rozhodnutím ze dne 1. 11. 2012, č. j. KRPA-100302/ČJ-2012-000022, správní vyhoštění, protože ten ode dne 26. 7. 2012 do dne 7. 8. 2012 neoprávněně pobýval na území České republiky bez víza. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal odvolání.

Žalovaná svým rozhodnutím ze dne 7. 5. 2013, č. j. CPR-14942-2/ČJ-2012-930310-V217, změnila výrok odvoláním napadeného rozhodnutí v části, jíž správní orgán prvního stupně vymezil území, na něž byl žalobci zakázán vstup. Ve zbytku napadené rozhodnutí potvrdila.

Žalobce napadl rozhodnutí žalované u Městského soudu v Praze. Ten žalobě vyhověl, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Dospěl totiž k závěru, že žalobce na území pobýval oprávněně a policejní orgány nedostatečně hodnotily i přiměřenost zásahu do žalobcova práva na respektování rodinného života. Žalovaná proti tomuto rozsudku podala kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud vyhověl rozsudkem ze dne 27. 9. 2013, č. j. 9 As 81/2013 - 27, a rozsudek městského soudu zrušil z důvodu, že městský soud nesprávně posoudil pobyt žalobce jako oprávněný a že žalobkyně hodnotila zásah do rodinného života žalobce přezkoumatelným způsobem.

Rozsudkem ze dne 12. 11. 2013, č. j. 1 A 39/2013-54, městský soud zamítl žalobu. Vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu uvedl, že žalobce nepobýval na území státu oprávněně. Následně se zabýval i závažností zásahu, přičemž shledal, že tento zásah neporušuje práva žalobce na respektování soukromého a rodinného života.

Proti tomuto rozsudku městského soudu nyní žalobce brojí kasační stížností.

II. Obsah kasační stížnosti

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) uplatňuje v kasační stížnosti důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“); namítá tedy nesprávné posouzení právní otázky městským soudem, vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán ve svém rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisu a také nepřekoumatelnost napadeného rozsudku.

Vadu napadeného rozsudku stěžovatel spatřuje především v tom, že správní orgány nezjistily skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neboť nepřihlédly ke specifickým okolnostem. Správní orgány totiž nijak nezkoumaly možný zásah do rodinného a soukromého života stěžovatele, přestože je to jejich povinnost. Městský soud sice konstatoval, že k porušení práv nedošlo, nedostatečně však vyložil proč. Soud také *„zcela pomíjí jednoznačně prokázané skutečnosti, hodnotí je způsobem, který přehlíží zcela zjevně prokázané skutečnosti a zjištěné skutečnosti bez zvážení okolností celého případu bagatelizuje či rovnou pomíjí.“*

V České republice pobývá manželka stěžovatele, celá její rodina a jeden z rodičů stěžovatele. Stěžovatel bez víza pobýval pouze několik dnů a jeho vyhoštění bude mít negativní dopad do života celé jeho rodiny. Do rodinného a soukromého života stěžovatele je možné zasáhnout pouze přiměřeným způsobem, opak by byl v rozporu s mezinárodními závazky státu. Městský soud tento dopad náležitě nehodnotil, čímž se dopustil nezákonnosti. Závěrem stěžovatel uvedl, že městský soud pouze rekapituloval žalobní námítky, aniž by je však řádně vypořádal. Nereagoval tak na popis pochybení žalované, což je důvodem nepřekoumatelnosti napadeného rozsudku.

Z těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zároveň navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Stěžovatel je přesvědčen, že nejsou jiné osoby, kterým by tím vznikla újma. Svou újmu stěžovatel spatřuje v tom, že v případě vyhoštění nebude moci dostatečně účinně hájit svá práva.

III. Vyjádření ke kasační stížnosti

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

IV. 1 Přípustnost kasační stížnosti

Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval přípustnost kasační stížnosti, neboť ve věci stěžovatele rozhodoval již podruhé.

Zruší-li Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. rozsudek krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, zaváže jej současně svým právním názorem pro další postup či rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Závazným právním názorem se rozumí ve zrušujícím rozsudku vyjádřený závěr o aplikaci a interpretaci práva, jež bylo nebo mělo být užito v rozhodované věci a jímž se soud

pokračování

zabýval ke kasačním námitkám, nebo jímž se zabýval nad jejich rámeček v mezích § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.

Možnost účastníků řízení napadnout nové rozhodnutí krajského soudu je omezena § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., podle něhož je kasační stížnost nepřipustná proti *rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.* Ze zákazu opakované kasační stížnosti ovšem platí výjimky pro případy, kdy Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí krajského soudu pro procesní pochybení, nedostatečně zjištěný skutkový stav nebo nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. I tyto výjimky je však nutno vnímat v kontextu citovaného ustanovení, tedy tak, že námitky opakované kasační stížnosti se musí pohybovat v rámci již vysloveného právního názoru či pokynu, tj. v mezích závěrů Nejvyššího správního soudu, které v dané věci vyslovil, anebo musí směřovat k právní otázce v první kasační stížnosti neřešené proto, že – zejména pro vadný procesní postup nebo vadu obsahu rozhodnutí krajského soudu – řešena být nemohla (blíže viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, publikované pod č. 2365/2011 Sb. NSS).

Stížní námitky směřující proti nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku jsou přípustné. Stejně tak jsou přípustné námitky směřující proti právnímu hodnocení přiměřenosti zásahu do práv stěžovatele, protože těmi se Nejvyšší správní soud v předchozím řízení nezabýval. Nejsou naopak přípustné námitky, které poukazují na nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované. Nejvyšší správní soud totiž v rozsudku ze dne 27. 9. 2013, č. j. 9 As 81/2013 - 27, dospěl k závěru, že rozhodnutí žalované přezkoumatelné je, což ve svém rozsudku také výslovně uvedl.

IV. 2 Důvodnost kasační stížnosti

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Námitkou nepřezkoumatelnosti se Nejvyšší správní soud z povahy věci musel zabývat přednostně, neboť nepřezkoumatelnost rozhodnutí vylučuje jeho věcný přezkum. Napadený rozsudek má být dle stěžovatele nepřezkoumatelný, protože se nevypořádal s jeho žalobními námitkami.

Uvedená námitka není důvodná. Městský soud správně uvedl, že při posuzování závažnosti zásahu do práv stěžovatele je třeba vycházet z judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Poté odkázal na jedno z rozhodnutí, které je pro výklad Evropské úmluvy významné. Vymezil typické okruhy, které je třeba hodnotit k tomu, aby byl nalezen spravedlivý poměr mezi zájmy cizince a státu. Takto obecně vymezená měřítko pak použil na věc stěžovatele, tak jak vyplynula ze žaloby a z dokazování před žalovanou. Protože sám stěžovatel neuvedl, že by mu na Ukrajině hrozilo nějaké nebezpečí a jeho manželka vypověděla, že je v případě vyhoštění stěžovatele ochotna jej následovat zpět na Ukrajinu, městský soud neshledal porušení práv stěžovatele. Uznal sice, že vyhoštění je zásahem do práv, neboť dojde k narušení vztahů s ostatními rodinnými příslušníky, nepovažoval však tento zásah za dostatečně závažný. Z napadeného rozsudku je tedy patrné, jakými úvahami se městský soud při hodnocení věci řídil a proč nepovažoval právní argumentaci stěžovatele za důvodnou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS).

Další z námitek směřuje proti nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu v řízení před žalovanou. Z kasační stížnosti však není zcela zřejmé, v čem stěžovatel tyto nedostatky spatřuje. V řízení o vyhoštění bylo zjištěno, že stěžovatel má v České republice velkou část rodiny, je mu zde lépe než na Ukrajině, kam se nechce vrátit, protože tam nemá práci. Stejně tak bylo zjištěno, že manželka stěžovatele uvedla, že by v případě vyhoštění manžela odešla s ním. Stěžovatel ve správním řízení neuvedl o vzájemných rodinných vazbách a nemožnosti vycestovat nic bližšího. Nad tato zjištění stěžovatel v žalobě uvedl pouze to, že na Ukrajině nemá žádné zázemí a že jeho rodinní příslušníci v České republice pobývají již dlouhodobě. Skutkový stav zjištěný v řízení před žalovanou tedy po celou dobu nijak nezpochybnil a ani ve svých námitkách neuvedl nic bližšího. Nejvyšší správní soud tak neshledal vadu řízení, pro niž měl městský soud rozhodnutí žalované zrušit. Ani tato námitka není důvodná.

Poslední námitka zpochybňuje hodnocení závažnosti zásahu do práv stěžovatele na respektování jeho rodinného a soukromého života. Touto námitkou se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již opakovaně zabýval (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 6/2012 - 29; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011 - 60, zejména bod 23; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2008, č. j. 2 As 19/2008 - 75; srov. rovněž rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 5. 2010, č. j. 22 A 33/2010 - 35; či rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2007, č. j. 10 Ca 330/2006 - 89). V této oblasti existuje i bohatá judikatura Evropského soudu pro lidská práva, která stanoví řadu kritérií pro posuzování souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech v cizineckých věcech (z novější judikatury Evropského soudu pro lidská práva srovnej např. *Rodrigues da Silva a Hoogkamer* proti Nizozemsku, rozsudek, 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; *Nunez proti Norsku*, rozsudek, 28. 6. 2011, č. 55597/09, § 70; *Konstantinov proti Nizozemsku*, rozsudek, 26. 4. 2007, č. 16351/03, § 52; či *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu, 18. 10. 2006, č. 46410/99, body 57-58; blíže viz Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J. Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. Vydání. Praha : C. H. Beck, 2012, str. 958–959).

Podle výše uvedené judikatury Nejvyššího správního soudu a Evropského soudu pro lidská práva musí být v cizineckých věcech brány v potaz zejména následující faktory: (1) povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem); (2) délka pobytu cizince v hostitelském státě; (3) doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchaní trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) cizincova rodinná situace (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (5) počet nezletilých dětí a jejich věk; (6) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění); (7) rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.); (8) imigrační historie dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a (9) věk a zdravotní stav dotčeného cizince (srov. zejména *Rodrigues da Silva a Hoogkamer* proti Nizozemsku, rozsudek, 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; a *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu, 18. 10. 2006, č. 46410/99, body 57–58).

Ze shromážděných podkladů plyne, že stěžovatel před svým zajištěním dne 7. 8. 2012 přicestoval do České republiky na turistické vízum platné od 21. 7. 2012 do 25. 7. 2012, aby se mohl účastnit jednání v trestní věci vedené proti němu pro přečin padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Po zajištění byl vyslechnut stěžovatel i jeho manželka, ani jeden z nich neuvedl, proč by se nemohli vrátit zpět na Ukrajinu. Naopak, manželka stěžovatele výslovně uvedla, že v případě jeho vyhoštění je ochotna jej následovat zpět do vlasti. K povaze vztahů k ostatním rodinným příslušníkům stěžovatel nic bližšího neuvedl.

pokračování

Žalovaná také zjistila, že manželka stěžovatele nemá v České republice trvalou práci, pracuje brigádně.

Nejvyšší správní soud se v hodnocení přiměřenosti ztotožnil s názorem městského soudu. Není sporné, že se stěžovatel na území státu zdržoval bez cestovního dokladu, což je důvod pro vydání rozhodnutí o vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc. Podle § 119a odst. 2 téhož zákona však platí, že *rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.*

Rodinou je v první řadě vztah mezi manželi a mezi rodiči a nezletilými dětmi (srov. Kmec, J., Kosář, D., Kratochvíl, J. Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 872). Stěžovatel neuvedl, že by jeho vyhoštění bránil vztah k dětem (neuvedl ostatně, že by nějaké děti měl). Závažnost zásahu do vztahu mezi manžely je podstatně snížena tím, že manželka stěžovatele je ochotna s ním odejít, vyhoštění tak nebrání nepřekonatelné překážky ke společnému rodinnému životu na Ukrajině.

Stěžovatel poukázal na to, že je třeba přihlížet i k zásahu do rodinného života jeho příbuzných. Dosah práva na respekt k rodinnému životu mimo vlastní jádro rodiny je pro případy vyhoštění třeba chápat zdrženlivě (srov. *Slivenko proti Lotyšsku*, rozsudek velkého senátu, 9. 10. 2003, č. 48321/99, § 94). Nejvyšší správní soud v tomto připomíná, že stěžovatel uvedl minimum konkrétních informací o tom, proč by jeho vyhoštění nepřiměřeným způsobem zasáhlo jeho příbuzné. V předchozím rozsudku ve věci Nejvyšší správní soud uvedl, že „žalobce své právní úvahy nepropojil s konkrétními skutečnostmi (které by například vypovídaly o vztahu mezi žalobcem a jeho rodiči nebo o vztahu s rodiči jeho manželky)...“ Nejméně tento názor soudu měl stěžovatele upozornit na to, že je třeba, aby upřesnil svá poměrně obecná tvrzení. Tuto možnost měl právní zástupce stěžovatele při ústním jednání před vyhlášením napadeného rozsudku, nijak ji však nevyužil. Stěžovatel tedy neprokázal, že jeho vztah k ostatním příbuzným je natolik pevný a hluboký, že by měl být chráněn čl. 8 Evropské úmluvy.

Oproti popsáním zásahům do práv žalobce stojí ta skutečnost, že na území České republiky pobýval bez cestovního dokladu, přestože již v minulosti měl potíže se zákonem. Před svým vyhoštěním pobýval na území státu jen po krátkou dobu, hovoří ukrajinsky, nemá zdravotní potíže a neprokázal, že by mohl mít potíže se životem zpět ve vlasti. Článek 8 Evropské úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu cizinců ohledně země jejich společného pobytu a nevyžaduje, aby stát umožnil přenést jejich rodinný život na své území. Jakkoliv je tedy na vyhoštění stěžovatele možno hledět jako na nepříznivý a nepříjemný zásah, jeho právo na respekt k rodinnému a soukromému životu tím není porušeno. Námitka nepřiměřeného zásahu do práv stěžovatele proto není důvodná.

V. Závěr

Nejvyšší správní soud ze všech výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1, poslední věty, s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou. O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti samostatně nerozhodoval, neboť o kasační stížnosti samotné rozhodl bezodkladně po předložení věci a po vykonání nezbytných procesních úkonů v řízení.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalované v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec její úřední činnosti.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. února 2014

JUDr. Radan Malík
předseda senátu